

Nummer 3 • August 2024 • 25. årgang

Jakt, Fiske & Friluftsliv

i Nordland

NJFF
Nordland

INNHOOLD

Redaktørens spalte	3
Leder	4
Vill mat!	5
Dønna JFF 25 år	7-9
Stimuleringsmidler 2024	11

Statskogs sider 	12-13
Læring i friluft for alle	14-15
FNF Nordlands sider	16-17
Øksnes Jeger og Fiskerforening	18-22

HUNDEFÔRAVTALEN

Sportsman's pride - utviklet og sammensatt av ledende produsenter i Tyskland og USA. De beste råvarer, ingen kunstig tilsetning og erfaring gjennom generasjoner. Et toppfôr som gir de beste resultater både for deg og hunden.

Alle NJFF Nordlands medlemmer har fordeler på Sportsman's Pride hundefôr!

Ta kontakt med oss hvis du ønsker at din lokale Jakt & Fiske Forening selger fôr i ditt område. Svært gunstige medlemspriser i tillegg til at lokallaget får en fortjeneste av salget.

Les mer om hundefôravtalen på www.NJFF.no.

Det lønnsomme valget!

- Høy kvalitet
- Lav NJFF pris
- 100% fornøyd garanti
- Fritt levert 2 paller ass.
- Inntekt til foreningen

Bodø JFF

Jan Ole Østensen
Lerdubanen og privat
Mobil 90 41 67 72

Narvik JFF

Utsalg v/Hageland Narvik
Sleggesvingen 5
Tlf 76 96 07 00

Vefsn JFF

Selges av Nava Sport, Mosjøen
Tlf 47 70 84 60

Rune Finsås Einrem

Mobil 90 92 20 72

Nils-Kristian Brubakk

Mobil 45 23 75 83

Hunder over hele landet føres daglig med Sportsman's Pride

Vi ønsker flere forhandlere i Nordland så ta kontakt med Porthos ved Geir Halvorsen på mobil 908 17 879.

• *La foreningen være din forleverandør* •

NJFF
Nordland

www.porthos.no

www.njff-nordland.no

**SPORTSMAN'S
PRIDE**

REDAKTØRENS SPALTE:

NJFF
Nordland

Ylva Edvardsen-Kvam
Foto: Privat

Sommer i Nordland!

Da vi entret mai, slo været drastisk om og sommeren var et faktum! Det er lenge siden at skog og mark har vært så grønn i slutten av mai. Isene på fjellvann gikk opp og fjellblomster sprang voldsomt ut! I 2016 fikk vi også tidlig sommer og tidlig isgang, men det kunne ikke måle seg mot årets tidlige sommer!

Når dette leses, er sommeren nesten borte. Den årstida mange av oss har sett fram til gjennom resten av året. Vi har klasket mygg og klegg, sett fine ørretvak og kost oss ved elv, vann og sjø. Forhåpentligvis er en og annen fisk havnet på steikepanna også. Kanskje har vi også skremt opp rypekull på vår ferd i tidlighøstfjellet. Gjerne når vi var på multetur ut i august. Tiden vil enda vise om sommeren ble så bra som det ble spådd og som vi håpet på!

For mange i NJFF er høsten ei årstid vi verdsetter høyere enn sommeren. Høsten er tida for høsting. Bær, sopp, fisk og vilt er noe av det vi etterstreber i utmarka på denne årstida. Fra gammelt av skulle det vi sanket om høsten berge oss gjennom en lang vinter. Mange gamle konserveringsmetoder holdes ennå i hevd selv om fryseboksen har tatt over. «Godsaker» som gammelsalta sei, klippfisk, boknafisk, rakfisk og mye annen mat laget etter gamle oppskrifter, er noe vi setter pris på ennå.

Også i år arrangerer NJFF Nordland i samarbeid med flere aktører, introjaktkurs utover høsten. Vi nevner introjakt på elg – Gildeskål, Rana og Hattfjelldal. Introjakt på rådyr – Vega. Vi skal også arrangere ettersøk VG del 1 og 2 i Bodø.

Følg med i aktivitetskalenderen på hjemmesiden vår:
www.njff.no/nordland

I år er Landsmøteår og i november skal delegater fra hele landet stake ut videre kurs for organisasjonen. Delegatene er allerede valgt på regionlagenes årsmøter i vår. Valgkomiteene har gjort store jobber med å innhente kandidater fra alle lokal-lagene og regionlagene slik at medlemsmassen skal bli hørt og representert.

God høst!

Ylva Edvardsen-Kvam
Regionsekretær NJFF Nordland

Nummer 3 – august 2024 – 25. årgang

Redaksjonen

Redaktør: Ylva Edvardsen-Kvam
Utgiver: Norges Jeger- og Fiskerforbund i Nordland
Post- og besøksadr: Folkets Hus, Prinsensgate 115, 8005 Bodø
Mobiltelefon: 941 72 727
E-post: nordland@njff.no
Friluftsvileder: Jens Egil Pedersen, mobil 993 31 754
E-post: jep@njff.no
Internettside: www.njff.no/nordland

Styret i NJFF Nordland

Arbeidsutvalget:

Leder:	Stig Zachariassen	tlf 902 17 875
Nestleder:	Norvald Ruderaas	tlf 934 99 353
Sekretær:	Elise Larsen	tlf 468 88 456
Kasserer:	Ylva Edvardsen-Kvam	tlf 941 72 727

Utvagsledere

Jaktutvalg:	Christer Øveraas	tlf 480 25 052
Ungdomsutvalg:	Ivan Kleven	tlf 917 75 586
Hagleutvalg:	Jim Roger Haugnes	tlf 412 84 719
Rifleutvalg:	Svein Roar Strømstad	tlf 997 91 783
Kvinneutvalg:	Beate Solli Nilsen	tlf 917 41 212
Hundeutvalg:	Norvald Ruderaas	tlf 934 99 353
Fiskeutvalg:	Cathrine Markussen	tlf 414 13 518

Fylkesinstruktører i NJFF Nordland

Hagleskyting sør:	<i>Ikke besatt</i>	
Hagleskyting nord:	Jan Ole Østensen	tlf 904 16 772
Rifleskyting nord:	<i>Ikke besatt</i>	
Rifleskyting sør:	<i>Ikke besatt</i>	
Aversjonsdressur:	Norvald Ruderaas	tlf 993 07 500
Jakthunddressur:	<i>Ikke besatt</i>	
Ettersøk nord:	Jan-Thore Olsen	tlf 905 46 741
Ettersøk midt:	Willy Rudborg	tlf 913 37 285
Ettersøk sør:	Tom Kenneth Bjørnvik	tlf 913 70 874
Fluefiske:	Kjell-Helge Christensen	tlf 458 54 752
Småvilttaksering:	Magnus Fjeldsø	tlf 906 17 359

Gevirdommere i Nordland:

Verner Fjerdingøy tlf 941 51 910

Oppslag: 6050

Bilde forside: Magne Pinnerød i Beiarelva.

Foto: Ylva Edvardsen-Kvam

Bilde bakside: En pust på benken. Foto: Ylva Edvardsen-Kvam

Frist for innlevering av stoff til neste nr. er **senest 15.10. 2024**.

Neste utgivelse kommer med Jakt & Fiske nr 08/2024.

Redaksjonen avsluttet sitt arbeid 28.06.2024.

Layout og trykk:

Flisa Trykkeri

Annonsevalg:

Arne-Henrik Sandnes

Mobil 99 51 87 60

E-mail ahs@ahsmedia.no

NJFF organisasjonen med mange tilbud, mål og meninger

Stig Zachariassen
Foto: Privat

Jeg har fulgt debatten om ødeleggelsen som foregår av det siste vi har igjen av norsk natur, der investorer og pengemakta er på den ene siden av bordet, og natur- og friluftsforslagene er på den andre siden av bordet. Midt imellom er politikere som "dommere," og mange ganger er det de som skal avsi en dom over være eller ikke være for biotop, arts mangfold og tilgang til friluftsliv og opplevelser for allmenheten.

Mange ganger er dette natur som ligger i nærheten av byer, tettsteder og boligbebyggelse, og dermed rammes barn og unge hardest. For dem er dette 100-meterskogen og er uerstattelig i barneøyne, og det er der spiren blir sådd og grunnlaget blir lagt for fremtidig naturinteresse hos mange.

Er det på tide å trekke i håndbrekket? Kanskje tenke på at vi ikke kan rykke tilbake til start når områder og natur er sprenget flat, myr drenert og tørrlagt, holmer og øyer tatt i bruk og demolert til steinfyllinger for oppdrettsmaskineriet, hyttefelt store som en nordnorsk by anlagt i skogbandet i uerstattelig biotop, elver tørrlagt og laks/sjørørret sterkt truet. Det går ikke å reversere. Ødelagt for alltid, og for alle etterkommere etter oss. NJFF har friluftsliv som en av tre hovedsaker vi skal jobbe for. Allmenhetens tilgang til områder for friluftsliv, jakt og fiske blir stadig mindre, så dette er en av våre viktigste saker. Å hindre tapet av uerstattelig natur skal fortsette i et tempo som nå.

Jeg vil minne om tilbudene for våre medlemmer i NJFF og oppfordre til aktivitet og opplevelser nå på sensommeren. I Nordland fylke vil jeg påstå at vi har et spektakulært hyttetilbud i en fantastisk natur. For dere som vil ta dere en helg eller noen ukedager på en av NJFF-hyttene i Nordland, anbefaler jeg dere å gå inn på Nordland JFFs hjemmeside (<https://www.njff.no/nordland>) og se igjen hyttekatalogen vår. Det er mange «perler» å velge mellom i den, hytter som kan leies av lokalforeninger i fylket. I tillegg er det NJFF hyttetilbud i mer eller mindre hele Norge. Vi har også «Mine Båter» som også er et tilbud til medlemmer i NJFF, (<https://www.minebater.no/>) Dere kan låne/leie båter omtrent i hele Norge.

Skytebaner er også et tilbud til våre medlemmer. Last ned NJFF-appen, der finner dere mye god informasjon, blant annet hvor alle skytebanene til NJFF befinner seg i hele Norge. Nå nærmer det seg jakttid og det bør og må trenes på skyting for å øke personlige skyteferdigheter, og ikke minst finne sine begrensninger innen skyting på vilt. Her vil jeg komme med en påstand: det kan ikke trenes for mye! Så for at vi jegere skal kunne utøve en sikker og human jakt, oppfordres det til mer trening med rifla enn det som er pålagt av myndighetene før jaktstart. Også med hagla er det viktig å trene, for de som skal bruke den under jakta på småvilt.

Jeg vil også komme med en oppfordring til å trene mer variert, spesielt med rifla. De aller fleste som skal jakte storvilt med rifla ligger og skyter på skytebanene, både under trening og under oppskyting. Hvor mange ganger feller man dyr liggende på jakt? Ny rapport viser at skadeskyting ofte er resultatet av dårlige personlige skyteegenskaper, altså dårlig trening. Tren gjerne sittende, stående på fri arm, tren på forskjellige avstander og forskjellige mål/blinkere, da blir man mer bevisst sine begrensninger, og det er lettere å ta rette valg i en jakt-situasjon. Skadeskyting er det siste en god jeger ønsker skal skje, og det kan gi oss jegere et dårlig rykte og er med på å bygge opp under jaktmotstand. Jeg vil oppfordre spesielt lisensjegere til å trene godt og variert slik at vi er godt forberedt for en eventuell lisensfelling.

Nå er det august, bæra er moden, soppen venter på å bli sanket, det er fortsatt noen dager igjen av laks- og sjørørretfiske i noen elver, revejakta er startet, gås- og andejakt like rundt hjørnet. Man føler det er for lite timer i døgnet, man rekker ikke alt man vil, for høsten er høytid for oss sankere, jegere og fiskere. Om noen uker skrur naturen av lyset i nord, så jeg har ikke tid til å sitte og skrive mer, jeg skal ut og bare nyte høsten.

*God sensommer og jakthøst,
Stig Z*

Vill mat

Fristelser fra middelhavet

Skap feriefølelsen hjemme med en litt vill vri på klassikerne spaghetti bolognese og spanske kjøttboller. Vi gjør det kanskje ikke akkurat slik en italiener eller spanjol ville gjort det, men vi lover at det smaker helt nydelig. Andre Middelhavsretter som er gjengangere er pizza, lasagne, gyros, gresk salat, moussaka, focaccia, tiramisu, lasagne, paella, tiramisu, baklava og churros. Felles for rettene fra Hellas, Italia og Spania er ferske, fristende og smakfulle råvarer. Perfekt for varme sommerdager.

Spaghetti bolognese

Spaghetti bolognese er en klassiker som mange har som en gjenganger på ukemenyen. I Italia serveres den ikke med spaghetti, de går for en sterkere pastatype med større overflate for å holde på sausen, for eksempel tagliatelle. Italienerne kaller det dessuten Ragù alla Bolognese.

I denne oppskriften har vi brukt hvitvin, men du kan fint bruke rødvin også. Om du har annen type kjøttdeig av vilt tilgjengelig, kan du selvsagt bruke det i stedet for kjøttdeig av elg.

Ingredienser, 4 porsjoner:

1 stk løk	3 never frisk rosmarin og basilikum
1 stang stangselleri	1 ts salt
1 stk gulrot	1 ts pepper
1 ss olivenolje	3 stk laurbærblader
400 g kjøttdeig av elg	400 g spaghetti eller tagliatelle (tørr)
2 dl hvitvin	2 dl revet parmesan
4 ss tomatpuré	
800 g knuste tomater	
5 dl grønnsakskraft	

Slik gjør du:

1. Finhakk løk, stangselleri og gulrot.
2. Varm opp en stekepanne med olivenolje på middels høy varme, og fres grønnsakene.
3. Tilsett kjøttdeigen, og stek til den er gjennomstekt.
4. Tilsett hvitvin, og la kjøttet putre til hvitvinen har fordampet.
5. Tilsett tomatpuré og rør det godt inn i kjøttdeigen. La det frese et par minutter før du tilsetter knuste tomater og grønnsakskraft.
6. Tilsett finhakk rosmarin, basilikum, salt og pepper. Tilsett laurbærbladene. La kjøttsausene putre i minst en time, gjerne lengre. Smak eventuelt til med mer krydder mot slutten..
7. Mens bolognesen putrer koker du pastaen etter anvisning på pakken.
8. Server bolognese med pasta og revet parmesan.

Anine Gutubakken Byles

Albondigas - spanske kjøttboller

Lyst på tapas? Da må du lage albondigas. De spanske kjøttbollene i tomat saus er perfekte sammen med stekte poteter og aioli. Vi har laget vår vri på den spanske klassikeren, og den har vi laget med kjøttdeig av rådyr. Det er mange versjoner av de spanske kjøttbollene som ble introdusert til spanjolene av araberne mot 1500-tallet. Vi har laget vår vri etter inspirasjon fra ulike spanske oppskrifter. Her kan du selvsagt bruke den kjøttdeigen du har tilgjengelig.

Ingredienser, 4 porsjoner:

Tomatsaus:	0.5 ts pepper
1 stk løk	1 ss hvetemel
1 fedd hvitløk	400 g knuste tomater
1 ss olivenolje	3 dl rødvin
1 stk paprika	3 dl kjøttbuljong
1 håndfull kjøttdeig av svin	1 ss sukker
0.5 ts salt	
Kjøttboller:	2 stk egg
1 stk løk	1.5 dl brødsmler
1 fedd hvitløk	1 ts salt
2 ss finhakk bladpersille	1 ts pepper
400 g kjøttdeig av rådyr	1 ts paprikapulver
200 g svinekjøttdeig	2 ss olivenolje

Slik gjør du:

Tomatsaus:

1. Finhakk løken og del hvitløken i skiver. Varm opp en stekepanne på middels høy varme med olivenolje, og fres til løken er blank.
2. Finhakk paprikabitene, og ha dem over i gryta når løken er klar. La det frese noen minutter.
3. Tilsett en håndfull kjøttdeig, salt og pepper. Når kjøttdeigen begynner å bli gjennomstekt, tilsettes hvetemel. Rør det godt sammen og la det frese i 5 minutter.
4. Tilsett knuste tomater, rødvin, kjøttbuljong og sukker. La sausen koke i 10 minutter.
5. Når sausen er ferdigkokt, kan du med en stavmikser eller en foodprocessor kjøre sausen til den er jevn.

Kjøttboller:

1. Finhakk løk, hvitløk og persille. Ha det over i en bolle sammen med kjøttdeigen.
2. Tilsett egg, brødsmler, salt, pepper og paprikapulver. Kna det hele godt sammen til du har en fast og fin farse. Form til små kjøttboller.
3. Varm opp en stekepanne på middels høy varme med olivenolje. Fres kjøttbollene til de er gyldne.
4. Ha kjøttbollene over i sausen, og la det putre på lav varme i cirka 20 minutter, til kjøttbollene er gjennomstekte.

Termiske riflekikkerter

THERMION 2

XQ35 Pro / XQ50 Pro / XP50 Pro / XG50

Veiledende pris
FRA **31.900,-** TIL **44.999,-**

THERMION 2 LRF

XQ50 Pro / XP50 Pro / XG50 / XL50

Veiledende pris
FRA **39.900,-** TIL **79.500,-**

TALION

XQ35 Pro / XG35

Veiledende pris
FRA **25.000,-** TIL **34.500,-**

Multispektrale riflekikkerter

THERMION DUO

DXP50 / DXP55
MULTISPEKTRAL TEKNOLOGI

Kombinert termisk og digital dagoptikk

Redusert pris!
DXP50
Veiledende pris
47.999,-

Redusert pris!
DXP55
Veiledende pris
50.999,-

Termiske monokulære kikkerter

TELOS

Nyhet

Veiledende pris
FRA **24.000,-** TIL **54.000,-**

Tilgjengelig med og uten LRF

AXION 2

Tilgjengelig med og uten LRF

XQ35 PRO
Veiledende pris fra
21.000,-
Redusert pris!
XG35
Veiledende pris fra
26.850,-

AXION XQ30 PRO

Nyhet

Veiledende pris
15.500,-

Termiske binokulære kikkerter

MERGER

Nyhet

Veiledende pris
FRA **35.250,-** TIL **75.000,-**

Multispektral binokular kikkert

MERGER DUO NXP50

Nyhet
DUO NXP50
Veiledende pris
69.500,-
MULTISPEKTRAL TEKNOLOGI
Kombinert termisk og digital nattoptikk

Frontmontert termisk kikkert

KRYPTON 2

Redusert pris!
FXQ35
Veiledende pris fra
24.600,-
Redusert pris!
FXG50
Veiledende pris fra
29.999,-

Digital nattoptikk

DIGEX C50

Redusert pris!
Veiledende pris
11.249,-

Frontmontert digital nattoptikk

FORWARD F455S

Redusert pris!
Veiledende pris fra
8.999,-

Pulsar egenskaper

- Hurtigstart, bilde innen 3-4 sekunder
- Temperaturtoleranse -25 til +40/50
- Vanntett IPX7
- WiFi og video på alle enheter
- Utskiftbare ladbare batterier
- Norsk meny på alle enheter

TENO ASTRO

Importør i Norge: Teno Astro AS
Finn din nærmeste forhandler på pulsar-nv.no

www.pulsar-nv.no
[@PulsarVisionNorway](https://www.instagram.com/PulsarVisionNorway)
[PulsarVision](https://www.facebook.com/PulsarVision)
[@pulsar.vision.norway](https://www.youtube.com/PulsarVision)
STREAM VISION 2

Dønna JFF 25 år

Tekst: Roger Lisø - Foto: Dønna JFF

Styret f.v.: Leder Roger Lisø, medlem skyteutvalget Helge I Hagen, kasserer Rolv Hagen, ungdomskontakt Jon E Smørvik, sekretær Lars Lauritzen, leder skytebane rifle Christian Lisø, leder leirduebane Rolf Bjørnvik, medlem friluftsutvalget Eivind Smørvik.

Damene foran fv. Nestleder Ruth Rådmannøy og kvinnekontakt Kate Pedersen. Leder for friluftsutvalget Øystein Hilstad var ikke til stede da bildet ble tatt.

Tidligere fylkessekretær Trygve Næss, sammen med undertegnede, Lars H Skei, Bjørn Arne Fauske og Helge I Hagen, møttes på Dønna barne- og ungdomsskole 28.februar 1999 for å se på muligheten for å starte jeger og fiskeforening i Dønna. I mangel på bilde-lerret, brukte vi en kjøleskapsdør på SFO, slik at Trygve fikk vist nødvendig bildeinfo. Etter møtet var Dønna jeger, fisk og friluftsförening stiftet, med undertegnede som leder.

Djff er i dag Dønna's største forening med ca. 130 medlemmer. Til tross for en vanskelig start, hvor enkelte skeptiske mødre mente at det var uhørt at folk med våpen skulle få lov å organisere seg, er vi dag en høyst respektert forening med et bredt aktivitetstilbud innen-

for jakt, fiske og friluftsliv. Vi nevner gjerne at vi fikk Frivillighetsprisen i Dønna i 2014. Vi valgte navnet Dønna jeger, fisk og friluftsförening for å få fokus på familieaktivitet i friluft.

Siden oppstart har det skjedd mye. Fra å starte med ingen ting, har vi i løpet av disse 25 årene klart å bygge ei fantastisk forening med mange arenaer for aktiviteter.

Offentlig godkjent skytebane

finansiert gjennom tippemidler, fondsmidler og en utrolig dugnadsinnsats.

- Moderne tidsriktig skytebane. 100m riflebane med elektroniske skiver. Sikkerhetsklarert inntil 300m

Inndørs skytehall hvor det skytes luft og kal. 22

- Leirduebane, klubbhus, Standplasshus.
- Egne våpen i de fleste kaliber for utlån under aktivitet.
- Egen standplass og feltløype for miniatyr.

Skyteaktiviteter

- Mai – oktober 3 dager i uka.
- Leirdueskyting, trening miniatyr og rifle.
- Trening og oppskyting til storviltprøven.
- Jaktfelt

Skytebane i Dønnahallen

Da kommunen bygde idrettshall i 2010, ble det bygd egen skytehall vegg i vegg. Denne med godkjent lyd-demping, eget ventilasjonsanlegg med tanke på bly. Foreningen investerte i elektroniske skiver og har i dag fantastisk anlegg for miniatyr og luft i vintersesongen.

Leirduebanen.

All skyteaktivitet gjennomføres med autorisert personell, som reautoriseres hvert 5. år av NJFF. Gjelder rifle og hagleinstruktører. Ladeinstruktører og standplassledere.

Friluftsområde

- Lett tilgjengelig friluftsområde for medlemmer.
- Grillkøte, flyte kai med adkomst for rullestolbrukere, båter og kanoer.

Aktiviteter friluftsområdet.

- Fiske, bading, båter, grilling for barnefamilier og andre.
- Fiskesommer i regi av NJFF. Over 100 deltagere hvert år. Utdeling av stenger og fiskeutstyr til barn.
- Isfiskedager

Friluftsområde

Isfiske ved foreningens friluftscamp på Hilset.

Jegerprøvekurs med flåing av hare.

DJFF er alltid med på Bjørnsmartnan med mange aktiviteter.

- Kultiveringsarbeid i samarbeid med skole
- Kurs i fluebinding, fluekasting m.m

Straumamarka.

Kommunalt område som foreningen disponerer til fiske, jakt og friluft.

- Kultivering av vann, fadderordning førstegangs-jegere.

Andre aktiviteter og samarbeidspartnere.

- Jegerprøvekurs. (årlig)
- Jaktkurs, gås, hare og rådyr. Eget jaktområde beregnet for nye jegere.
- Slaktekurs.
- Bygging av fuglekasser hver vår for unger m/foreldre.
- Fotokurs og konkurranser
- Familiearrangement, natursti, soppsampling, m.m
- Utlån av tur, jakt og fiskeutstyr. Lavo m.m

Gjennom 25 år har vi bygd opp en fantastisk forening som bidrar med kompetanse og ulike aktiviteter innen jakt, fiske og friluft, både innen og utenfor egen kommune. Mange kreative sjeler både i, og utenfor Dønna-

Feltskyting i forbindelse med standplasslederkurs

samfunnet skal takkes for at foreningen er det den er i dag. Uten disse ressursene hadde det ikke vært mulig. Ingen nevnt. Ingen glemt.

Nå gratulerer vi hverandre og ønsker velkommen til en feiring med masse spennende jakt, fiske og friluftaktiviteter gjennom hele jubileumsåret.

Hagleskyting.no

NORGES LEDENDE PÅ LEIRDUEBANER

MOBIL 41 66 04 04

*Kaldt og frisk ute
varmt og deilig inne*

Nyhet fra Polar Kraft!

Kjøp varmepumpe **over strømregningen!**

- Få lavere strømudgifter
- Et godt inneklima
- Flere modeller og farger – valget er ditt!
- Betal ned over strømregningen - rentefritt

Stimuleringsmidler 2024

Tekst: Ylva Edvardsen-Kvam

Første juni gikk søknadsfristen ut for årets stimuleringsmidler! På styremøtet 13. juni gjorde styret et samlet vedtak om å tildele samtlige søknader 10 000kr.

Søknadskriterier for stimuleringsmidler:

- Tiltak må ha vært/skal arrangeres i løpet av inneværende år.
- Tiltaket skal bidra til økt aktivitet innenfor NJFFs fokusområde. Jakt, fiske og friluftsliv.

- Tiltaket skal være tydelig rettet mot målgruppen for midlene. Familie, Barn og unge.

Eksempler på tiltak: isfiskedager, familiedager, skytekvelder for ungdom, fellefangstkurs for ungdom, fluebindingskurs for barn og ungdom osv. Altså - har du gode tiltak i foreningen for å skape aktivitet for barn og ungdom, så kan du søke stimuleringsmidler hos oss.

Følgende lokalforeninger har fått tildelt stimuleringsmidler fra NJFF Nordland:

Andøy jeger og fiskerforening	Ungdomsskyting	10 000,-
Narvik Jeger og Fiskeforening	Nybegynnerkurs hagleskyting	10 000,-
Alstahaug og Leirfjord jeger- og fiskerforening	Innkjøp av hagler-ungdom	10 000,-
Vefsn Jeger- og fiskeforening	Rekruttering skyteaktivitet	10 000,-
Alstahaug og Leirfjord Jeger- og fiskerforening	Ungdomsskyting	10 000,-
Sømna JFF	Jaktskytterskole	10 000,-
Brønnøy Jeger- og Fiskerforening	Skyting for familie, barn og ungdom	10 000,-
Fauske og Sørfold JFF	Rekrutteringstiltak ungdom	10 000,-
Sømna JFF	Skytekveld for ungdom	10 000,-
Øksnes Jeger og fiskeforening	Familiedag ved Alsåvgvannet	10 000,-
Øksnes JFF	Skyting med hagle for ungdom	10 000,-
Bodø JFF	Fiskedag	10 000,-
Bodø JFF	Introjakt på rype	10 000,-
Vefsn Jeger- og fiskeforening	Apportprøve hund barn	10 000,-

Kanopadling. Foto: Jens Egil Pedersen

Lars Movik,
småviltforvalter,
Statskog Nordland

Fjellets hvite vinger – rypeforvaltning i Statskog

Høstens eventyr nærmer seg med stormskritt og i disse dager går vi inn i sluttfasen av årets rype- og skogsfugltellinger. Statskogs rypeforvaltning skal være bærekraftig over tid. Den skal også være kunnskapsbasert. Innenfor disse rammene skal vi slippe til felst mulig på jakt. Etter naturmangfoldloven kan høsting bare tillates når best tilgjengelige dokumentasjon tilsier at arten produserer et høstingsverdig overskudd.

Rypetaksering helt avgjørende

Før hver jakt sesong gjør vi derfor omfattende og helt nødvendige undersøkelser av bestandene. Her har vi et avgjørende godt samarbeid med Fylkeslaget og lokale jeger- og fiskeforeninger i Nordland, som organiserer de årlige rypetellingene ved å engasjerer lokale fuglehundfolk i hele fylket. Rypetellingene skjer ved at en hund og hundefører søker langs en fastsatt linje i terrenget. Taksørene markerer hvor mange fugler som flyr

opp langs linjen og hvor dette skjer. Tallene rapporteres inn i den nasjonale Hønefuglportalen, hvor Norsk Institutt for naturforskning (NINA) analyserer dataene. Tilbake får vi et mål på årlig kyllingproduksjon (kyllinger pr. rypepar) og rypetetthet (liryper pr. km²) som vi aktivt bruker i forvaltningen.

Tettheten er kun målt langs linjene som er gått (totalt ca. 1000 km i Nordland). Det finnes imidlertid gode kart for ulike vegetasjonstyper og kunnskap om sannsynlig rypetetthet i ulike typer terreng. Det er derfor mulig å dra konklusjoner om rypebestand fra takseringslinjen til et helt området.

Åpne for jakt?

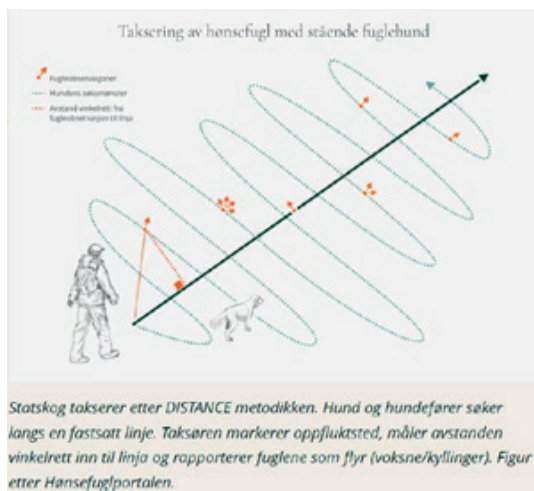
Pr. i dag legger vi to «sikkerhetsventiler» til grunn:

1. God nok kyllingproduksjon (det må være registrert minimum 2,5 kyllinger pr. rypepar for at vi har et høstingsverdig overskudd som vi kan åpne for jakt på)
2. Regulering av jakttrykk (vi skal holde oss under 15 % jaktuttak av taksert høstbestand)

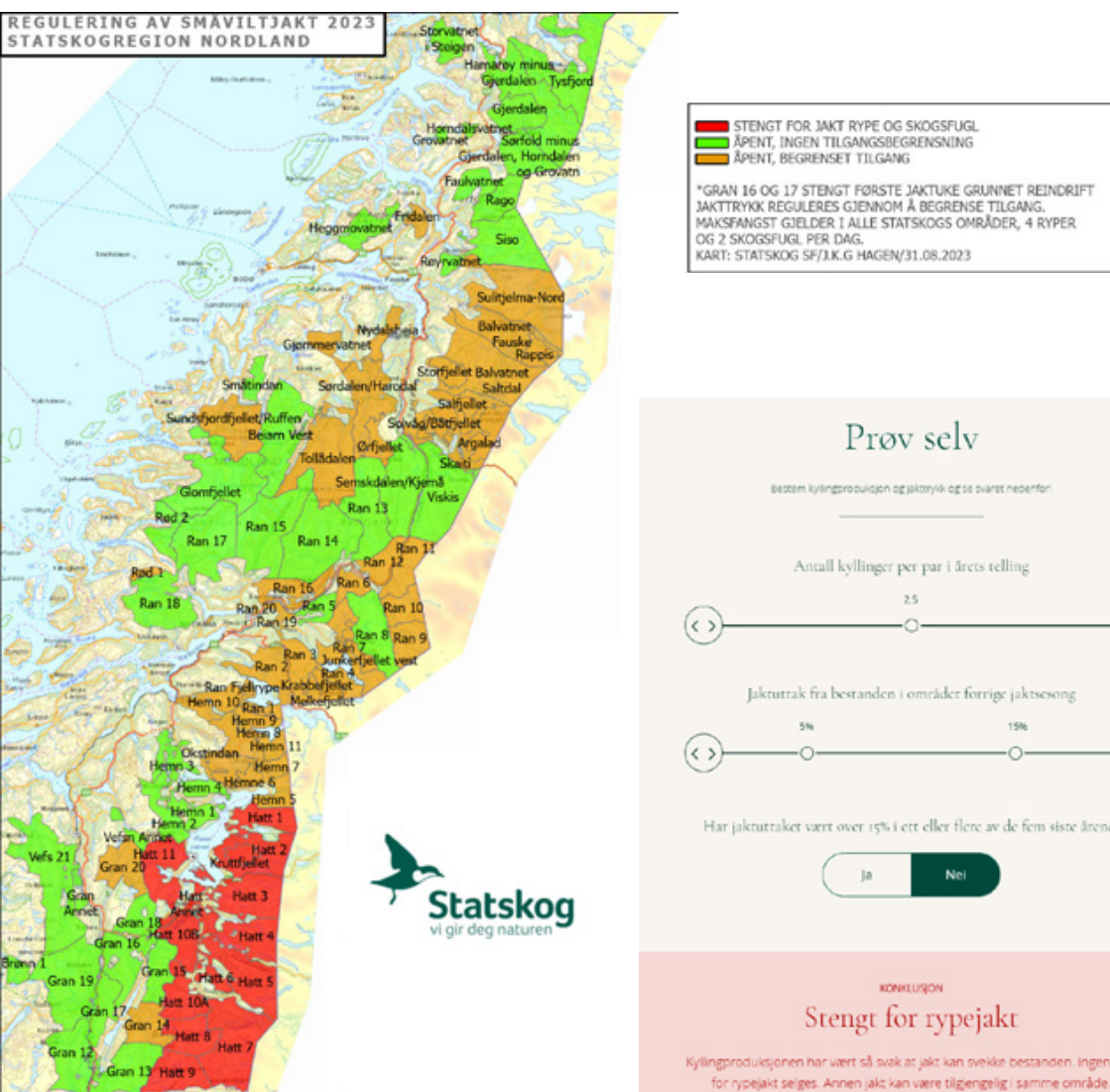
Et eksempel: et takseringsresultat på 20 ryper pr. km² i et jaktfelt med 10 km² egnet lirypeareal gir en estimert bestandsstørrelse på 200 liryper i terrenget før jakt. Gitt at kyllingproduksjonen har vært tilstrekkelig (minimum 2,5 kyllinger pr. par), kan da inntil 30 liryper (15 % av bestanden) felles under jakta i dette området.

Hvilke reguleringstiltak benyttes?

Å regulere antall jaktdager er mer effektivt enn å bruke kvoter. Statskog har likevel valgt å sette en øvre grense på fire ryper per jeger per dag. Fangstall tyder på at en slik maksfangst i svært liten grad vil begrense noens jaktutøvelse, men det er likevel en ekstra sikkerhet mot for høy avskyting i enkeltområder. Det handler også om

Taksering av hønefugl med stående fuglehund.

Regulering av småvilt 2023 Statskog region Nordland

å beholde en allmenn aksept for rypejakt. Maksfangsten på 4 ryper per jeger per dag gjelder for alle områdene hvor Statskog er alene om å administrerer jakta.

I områder med historisk lavt jaktuttak (under 5 % av taksert høstbestand) anses jakttrykket å være så lavt at det ikke er behov for å regulere antallet jegere. I disse områdene er det derfor ikke antallsbegrensninger på jegere (grønne områder). I mer populære jaktområder med høyere jakttrykk regulerer vi imidlertid antallet jegere som slipper til (oransje områder). Dette for å unngå at jaktuttaket blir for stort. Dersom mer enn 15

Rypekalkulator.

prosent av bestanden i et område tas ut hvert år, er det betydelig risiko for at bestanden kan ta skade av jakta. Da regulerer vi ned jakttrykket ved at det blir jaktet færre dager i terrenget. Dersom kyllingproduksjonen har sviktet, stenges områder for jakt (røde områder).

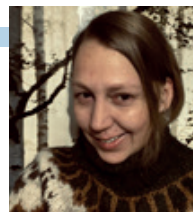
Prøv selv!

Du kan selv prøve vår «rypekalkulator» på www.statskog.no. Der kan du også lese mer om Statskogs rypeforvaltning, samt finne frem til svar på ofte stilte spørsmål. Med ønske om noen riktig så flotte dager i høstfjellet!

Læring i friluft for alle

Tekst og foto: Marianne B. Mikalsen

Prosjektleder Salten
friluftsråd
Marianne B. Mikalsen

Salten friluftsråd har gjennom prosjektet *Læring i friluft for alle* styrket sitt tilbud til grunnskolene. Hele 29 skoler fra Rødøy i sør til og med Hamarøy i nord deltar nå i prosjektet, som har som mål å skape en mer praktisk skolehverdag med bruk av nærmiljøet som læringsarena. I tillegg til Salten friluftsråd er det fem andre interkommunale friluftsråd som deltar i satsingen. Satsingen går over en treårsperiode, fra 2023 til 2025, og er finansiert av Sparebankstiftelsen DNB og friluftsrådene selv.

Bakgrunnen for satsingen er at elevene i dag har et helt annet erfaringsgrunnlag, kunnskap og ferdigheter enn de hadde for bare noen få år siden, og mange elever opplever dessverre skolen som stillesittende og lite engasjerende. Læreplanen (LK20) presiserer at elevene skal bruke varierte læringsarenaer og få praktiske og livsnære erfaringer, altså lære om virkeligheten i virkeligheten. Friluftsrådene ser det som sin oppgave å være et lite pust slik at skolene lykkes med oppdraget.

Skolene som deltar i prosjektet, får hjelp til å kartlegge aktuelle læringssteder i skolens nærområde. Tanken med dette er at alle lærere ved skolen må vite hva som finnes av muligheter i skolens nærmiljø for å kunne ta dem i bruk. Når stedene er kartlagt utarbeides det læringsaktiviteter til de ulike stedene, og som registreres i en digital database kalt *stedsbasert læring*. Den digitale ressursen er tilgjengelig for alle, og er med på skape en delingskultur som også kan være tidsbesparende ved senere utarbeidelse av læringsopplegg.

To lærere ved hver skole får også tilbud

*Samarbeid med lokalsamfunnet:
Røsvik oppvekstsenter samarbeider
med Mowi.*

Kartarbeid: Lærere ved Enga skole kartlegger læringssteder i skolens nærområde

Læring i sjøluft: Salten veteranbåttlag

om å delta på samlinger der nettverksbygging, teori og praktiske tips til uteaktivitet er en viktig del av kurset. Lærerne selv er viktige bidragsyttere i dette arbeidet, og de som deltar har en viktig rolle i å drive arbeidet framover på skolene de representerer. Hver skole får i tillegg to skolebesøk i halvåret der friluftsrådet deltar som veiledere i undervisningen av elevene, samt holder personalmøter der alle lærerne kurses i stedsbasert læring. Skolebesøkene innebærer også en mengde praktiske aktiviteter som lærerne kan ta direkte med seg inn i egne klasserom, eller skal vi si ut? Det å få samarbeide og gjøre ting i praksis er relasjonsbyggende både for lærere og elever, og en viktig kilde for trivsel og læring.

Prosjektet Læring i friluft for alle er nært knyttet opp mot skolens læreplan (LK20), både når det gjelder den over-

ordnede delen og kompetansemålene i hvert fag. Det tverrfaglige aspektet er av stor betydning og samarbeid med lokale aktører vektlegges. Et eksempel på et slikt samarbeid er Røsvik oppvekstsenter som lenge før prosjektstart samarbeidet med Mowi. Dette har resultert i blant annet at alle elevene som går ut av 7. trinn kan både sløye og filetere fisk.

Salten veteranbåttlag er også ivrige på at elevene skal få kunnskap om havet, og har fått tilskudd av Sparebankstiftelsen DNB og Norsk forening for Fartøyvern til underprosjektet *Læring i sjøluft*. Skoler i Sørfold og Fauske som er en del av prosjektet, kan nå glede seg over spennende opplevelser utover våren og kommende høst. Sammen jobber vi for mer og bedre læring ute!

Lærersamling på Ørnes: Lærere demonstrerer et læringsnett.

FNF Nordlands sider

Gisle Sæterhaug.

Foto: Nina Frydenlund

Forum for natur og friluftsliv (FNF) Nordland er et samarbeidsnettverk for 14 natur- og frilufsorganisasjoner i regionen. Vårt mål er å ivareta natur- og frilufsinteressene i Nordland fylke ved å styrke og fremme organisasjonenes arbeid, være en møteplass for samarbeid og en arena for kompetansebygging for natur- og frilufsorganisasjonene med sitt virke i regionen. Organisasjonene har sluttet seg til samarbeidsforumet gjennom en tilslutningserklæring, og NJFF Nordland er én av de disse organisasjonene.

Ingen oppdrett i Vegaøyen verdensarv

I mai kom Kommunal- og distriktsdepartementet med vedtaket om å ikke godkjenne nye områder til oppdrett ved Rørskjæran og Hysvær i Vegaøyen verdensarvområde. Departementet mener at nye oppdrettsanlegg ikke er forenlig med verdensarvstatusen, noe som er i tråd med faglige råd og anbefalinger underveis i prosessen, samt begrunnelsene for innsigelsene fra Statsforvalteren og Riksantikvaren. Innsigelsene er dermed tatt til følge og nå kan det settes et endelig punktum i det som ble en mangeårig prosess.

Departementet v/ statsråd Erling Sande har kommet frem til at det er tilstrekkelig kunnskap om konsekvensene for verdsarvverdiene, og har i vedtaket konkludert med at: «Vegaøyen er eit kulturlandskap med høg nasjonal og internasjonal verdi, og Noreg er forplikta til å forvalte areala på ein måte som sikrar verdsarvverdiane. Det inneber at samspelet mellom det marine miljø som leveområde for villfisk og sjøfugl med den tilhøyrande 1500 år gamle tradisjonen med dunsanking frå ærfuglane og landskapet, må bevarast. Verdsarvområdet er svært sårbart for ytterlegare påverkingar, og nye område for akvakultur kan ha negative påverknader på det marine økosystemet med trua sjøfugl og naturtypar, og på kulturmiljø og landskap. Ei avgjerd om å godkjenne området ville vere eit brot på dei internasjonale forpliktingane Noreg har påtatt seg gjennom ratifisering av konvensjonen og innskriving av Vegaøyen på verdsarvlista, og kunne også gitt Noreg dårleg omdømme.».

Arbeidet med kystsoneplanen for Vega kommune (Kystplan Helgeland) startet opp for ti år siden. Parallelt med

denne planprosessen pågikk det også en prosess etter akvakulturloven, da verdens største oppdrettsselskap i 2015 søkte om tillatelse til å drive oppdrett på lokaliteten Rørskjæran innenfor verdensarvområdet. Etter flere runder i forvaltningen ga Fiskeridepartementet en endelig tillatelse i 2021, men med forutsetning om at lokaliteten måtte være i tråd med overordnet plan (planavklart i Kystplan Helgeland for Vega kommune). Kommunal- og distriktsdepartementet har nå med sitt vedtak avgjort hele saken. Det åpnes ikke for at sårbar natur, unike kulturverdier og tradisjoner i verdensarven skal utsettes for miljøpåvirkninger fra oppdrett i åpne merder.

Dette har vært svært tidkrevende. Det at den politiske viljen til å etablere oppdrett i åpne anlegg i dette unike verdensarvområdet har stått så sterk både lokalt og i fylket, er nok hovedårsaken til at det har tatt tid. Innsigelser fra myndigheter, klager fra berørte parter, befaringer, tilleggsutredninger og meklinger som ikke førte frem, er de øvrige årsakene til at saken drøydte ut i tid. Hadde imidlertid faglige råd og føre-var-prinsippet blitt lagt til grunn i en tidlig fase så kunne saken vært avsluttet for lenge siden. FNF Nordland (med tilslutning fra NJFF Nordland, Naturvernforbundet i Nordland og BirdLife Nordland) har fulgt disse prosessene fra start til slutt, med flere uttalelser og klager på vedtak.

I vedtaket fra departementet er det lagt særlig vekt på de negative påvirkninger oppdrett vil ha på sjøfugl og tradisjonene med dunsanking fra ærfuglene. Å bevare egg- og duntradisjonene, kulturlandskapet, miljøet og livsbetingelsene for sårbare sjøfugler, er svært viktig. Vi trenger sjøfuglene, for de kan fortelle oss om hvordan tilstanden

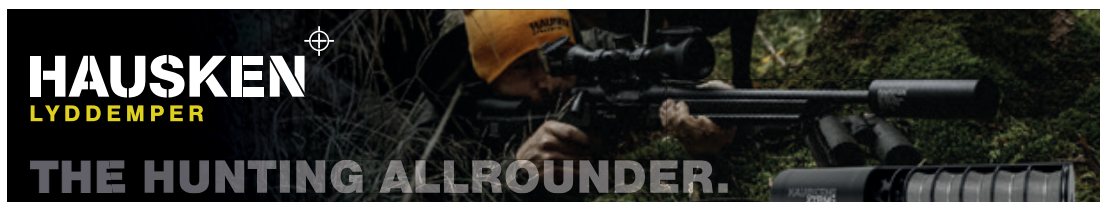
Fra Vega og ut mot Vegaøyen verdensarvområde. Foto: Gisle Sæterhaug.

i havet er. Vi ser dem, vi vet hvor de hekker og vi kan finne ut hva det er de spiser. Sjøfugl er derfor gode miljøindikatorer og kan bidra til å fortelle oss hvilke endringer som skjer i det marine økosystemet. Forskning på sjøfugl og bestandsutvikling må derfor videreføres og prioriteres, mens forvaltningen og beslutningstakere må bruke kunnskapen i kystsoneplanleggingen.

Denne våren har sjøfuglene kanskje fått litt større oppmerksomhet enn ellers. For det står veldig dårlig til med de fleste sjøfuglartene, og det rapporteres om en kraftig nedgang i flere bestander. Matmangel, overfiske, klimændringer og forurensning pekes på som de viktigste årsakene til denne utviklingen. Mindre bestander kan igjen svekke deres evne til å forsvare seg mot predatorer, og da

blir vondt verre. Forskere, fugleinteresserte og lokalbefolkning forteller nå om fuglefjell som stilner. I 2020 erklærte Norsk institutt for naturforskning (NINA) at krykkja på fuglefjellet Vedøya på Røst var utryddet. Å sent som på 1980-tallet var Vedøya ett av Nord-Europas rikeste fuglefjell, og det sier litt om de dramatiske endringene.

Myndighetene, forvaltningen og beslutningstakere er alle forpliktet til å ta grep for å ta vare på de gjenværende bestandene av sjøfugl. Det må være en økosystembasert forvaltning, der forskning og kunnskap legges til grunn. Mens kommunene må sørge for at de har oppdaterte arealplaner, som ikke legger til rette for tiltak som vil ha negative påvirkninger på sjøfugl.

HAUSKEN
LYDDEMPER

THE HUNTING ALLROUNDER.

- | Letteste HAUSKEN teleskopisk serie
- | 50mm diameter gir optimal dB effekt | Inntil 34dB lyddemping
- | Tåler mye med **hardeloksert** over later | Utvalg av **farger, lengder og diameter**
- | **XTRM versjon** gir betydelig økt demping effekt av både lyd og rekyl

MASTER THE POWER OF STILLNESS

JAKT XTRM JD224X

hausken-silencers.com

Øksnes Jeger og Fiskerforening

Skyteinstruksjon for damer. Det kan være en høy terskel for en helt uerfaren skytter, det å gå rett inn i flokken av garva hagleskyttere for å prøve sporten. Derfor har ØJFF arrangert «ufarlige» introdukskurs for nybegynnere og damer. Målet er et felles miljø på tvers av kjønn, alder og sivil status.

Tekst: Halvard Toften

Viderefører forfedrenes høstningskultur inn i ny tid
Vår forening på nordspissen av Langøya i Vesterålen feirer 40 år i år. Men jakt og fiske er hos oss en videreføring av forfedrenes livberging og naturlige høsting av naturen. I jubileumsåret skjer det mye spennende hos oss på områdene jakt, sports-skyting, fiske og fiskeforvaltning. Og «bærekraftig virksomhet» er ledetråden for alt vi driver med.

Jakt og fiske fra tidenes morgen

Vår virksomhet har røtter bakover til de første øksnesværinger som kom til vårt værharde område i spinkle farkoster, på jakt etter sjøpattedyr, for mer enn 10000 år siden. Den ca 2900 år gamle «Sunderøypila», er ei helt intakt jaktpil som ble funnet under torving vest i kommunen, og vitner om hva våre forfedre drev med. I den tidligere samiske bygda Naversbora er det et gammelt og imponerende fangstanlegg for villrein, og i Elvedalen har arkeologene nylig påvist tufta av en ca ni meter lang «høstningsgamme» som trolig ble brukt ved tilsvarende jakt og fangst. I vårt område var det også rike stammer av bjørn, rev, oter, røyskatt og sjøpattedyr. Tørrfisk og pelsverk gikk via lokale høvdingar til eksport ut i Europe, der handelen skjøt fart etter at seilet kom i bruk på slutten av 700-tallet.

Det er ingen tilfeldighet at Øksnes sitt kommunevåpen er fiskekrok, kopiert fra funn ved utgraving i ett av Nord-Norges eldste og største fiskevær, Langenesværet. Og Øksnes har de siste årene vært Norges «torske-kommune» nummer 1. Fra gammelt av har kommunen hatt ca 20 % av samisk befolkning, der jakt, fangst og ferskvannsfiske har inngått som en enda større del i deres livberging. I en lang periode opplevde vårt område stor tilflytning, der innflytterne hadde med seg sine jaktvåpen og fangstmetoder, der det beste ble innlemmet i vår jakt- og fangstkultur. Det er heller ingen tilfeldighet, at det i Øksnes, som en av få kommuner, fortsatt er tillatt å drive snarefangst på ryper. Rundt Alsvågassdraget var det mange samiske boplasser, der den på Finneset ved Stor-elva må ha vært svært attraktiv, med spiskammer både i elva og på fiskerike Gisløy-flaget, like utenfor. Man kan derfor si at fiske i Alsvågassdraget har lange tradisjoner.

Vi lærte av engelskmennene

Den moderne rypejakta i Vesterålen startet med at den unge studenten fra Oxford, Fredric Metcalfe, i 1854/ 55 oppholdt seg på Melbu i Hadsel, lengst sør i Vesterålen. Året etter gav han ut ei bok om sin reise, der et helt kapittel, nærmest en kjærlighetserklæring, er viet Hadseløya, som han kaller «Rypeøya». Denne boka må ha

vakt oppsikt, for i 1875 kom det et nytt følge av engelske jegere. Og de fortsatte å komme år etter år, der den mest kjente av dem var legendariske Henry H. Holyneux, som bygde jaktlottet Blue Castle på Gulstad ved Melbu. De jaktet med engelske settere, og de skjøt rypa på flukt. Engelskmennene inngikk snart kontrakter om rettigheter, og nå ble det ikke mulig for de fastboende å gå på jakt på Hadseløya. Dette førte til at de ivrige jegerne Anton Steffensen og Edvard Olsen, valgte å forlate Hadsel. Etter mye leting, fant de sitt nye jaktparadis i Øvergården, sørøst for Myre, der de fikk kjøpe hvert sitt store område. Deres nye jaktmarker ble da Alsvågmarka og fjellmassivet sørover til og med Snykolla (763 m.o.h). Men de unge jegerne fra Hadsel hadde lært av engelskmennene. De og deres etterkommere ble på mange måter læremestre for den moderne rypejakta som mer og mer ble vanlig i Øksnes.

Jaktgeværer til folket

På begynnelsen av 1900-tallet «konkurrerte» Norge med Irland om å være Europas fattigste land. Svært få familiefedre hadde råd til å kjøpe hagle. Men dette skulle endre seg. På denne tiden var sjøen et helt nødvendig spiskammer, i form av tilgang til fisk. Men rett etter århundreskiftet ble fjordene invadert av tusenvis av grønlandssel på leting etter mat. Fisken forsvant, og folk sultet. Men før dette hadde det norske forsvaret byttet arme-rifle. Man hadde sluttet å bruke de gamle riflene, Remington Rolling Block i kaliber 12,17 mm, til fordel for de mer moderne Krag Jørgensen. Nå fikk vanlige folk kjøpe disse gamle og utrangerte geværene for en billig penge. Snart ble de fremmede selene borte, fikk geværene gjøre annen nytte. Folk flest fant på å bore opp riflene, slik at man laget haglegevær i kaliber 24 eller 28 av dem. Dette var betingelsen for at rypejakta ble folkesport hos oss. Man kjøpte messinghylser, fenghetter, blyhagl og krutt. Og så kunne hver jeger lade sine egne patroner.

Jakt som næringsvei

Øksnes sin befolkning har historisk sett vært «fisker-bønder». Mor passet et lite gårdsbruk med noen dyr, samt tok seg av barna, mens far hadde stasjon i ett av fiskeværene i sesongen, og drev heimefiske utenom denne. Mye av arbeidet på gården gjorde de sammen, med god hjelp av barna. Men fisket varierte, og her var jakt og fangst en vanlig attåttnæring for mange. Prisen på skinn av rev og oter var periodevis meget god, i takt med moteretninga ute i Europa. Periodisk hendte det at ett eneste reveskinn ble betalt med det øksnesværingen normalt tjente på et helt år. Rypa, orrfugl og hare var etterspurt vare på hoteller i tettstedene og hos vilthandler sørpå. Det er flere eksempler på at oppgjør for rypa har berget julefeiringa, da fisket slo feil: Yngste sønn til forannevnte Edvard Olsen, Fritz Olsen, var fisker med rypejakta som tilleggss-

næring. I 1939 slo fisket helt feil, og rett før jul så det ut til familien stort sett bare måtte klare seg med potet fra egen åker i jula. Et par dager før jul kom «lottogevinsten», i form av kroner 12.50 på ei postanvisning. Det var oppgjøret for 50 rypa fra en vilthandler sørpå. Dermed kunne familien feire ei anstendig jul. Det er også mange eksempler på at man jaktet for å få mat til familien.

Foreninga dannet i 1984

Inn på 1980-tallet ble det økende etterspørsel etter å få jakte småvilt. Jakt med stående fuglehund ble mer og mer vanlig, og det ble også økende interesse for å delta på jaktprøver. Men i Øksnes er det ikke statsgrunn, og mange små grunneiere hadde sprikende meninger om jakt. En gruppe jegere så behovet for at allmenheten fikk lettere tilgang på jaktterreng. Dette var mye lettere å få til gjennom ei forening, under paraplyen til tradisjonsrike Norges Jeger- og Fiskerforbund. Da dannet man i 1984 Øksnes Jeger- og Fiskerforening. Kongstanken var å få til større jaktområder for alle, ved å gjøre avtaler med mange grunneiere. Og så kunne hver jeger gå på jakt som medlem i den nystartede foreningen. Det vil føre for langt å nevne alle som gjorde en stor innsats i oppstarten, men det fornærmer neppe mange når jeg nevner at Johannes Karlsen og Jan Brun var hovedpersonene i arbeidet da foreningen ble dannet, med sistnevnte som den første leder i ØJFF.

Fiske og forvaltning av Alsvågassdraget

Retten til å fiske i Alsvågassdraget har gjennomgått ei stor utvikling. Først var det nok med muntlig tillatelse hos grunneier. Så ble det dannet grunneierforening, som

Kultivering. Her er det El-fiske ved Naturtjenester Nord som foregår.

Utstyr for overvåking. Leder av fiskestellutvalget, Ronny Myhre (t.v.) og styreleder Torfinn Kristoffersen setter opp gjerde og klargjør kamerakasse, for overvåking av fisken som vandrer opp vassdraget.

solgte fiskekort. I dag foregår kortsalget gjennom INATUR. I 1994 fikk foreningen overta et privat hus, med tilhørende eiendom langs deler av elva. Dette huset har siden vært vårt foreningshus, som nå leies ut og gir sikker inntekt. Dermed ble ØJFF selv grunneier. Dette førte til at laget ca midt på 1990-tallet overtok driftsansvaret for Alsvågvasdraget. I det videre arbeidet har foreningen hatt samarbeid med grunneierlagene i Alsvåg og Sørvågen, hytteforeningen og myndighetenes representanter. Foreningen drev yngelproduksjon i to - tre år, til Fylkesmannen gav tilbakemelding om at det var fisk nok. Hytteforeningen var sentral da smolten ble satt ut. En grunntanke har vært at alle skulle få tilgang til å fiske, og snart ble det på dugnad bygget en ca 240 meter lang bro slik at rullestolbrukere skulle få komme ned til elva. Denne har vært en stor suksess.

Samarbeid med stiftelsen Anadrom

Dette er en stiftelse som jobber med driftsplaner for små og middelstore elver. Her har man jobbet med system for å sjekke bestanden av anadrom (laks, sjørret og sjørøye) fisk, og samarbeidet med denne stiftelsen har vært godt. Vår utfordring har vært å få et eksakt mål på bestanden av fisk i Alsvågvasdraget. Med utstyret og kompetansen som vi nå har fått, har vi god oversikt over antall fisk i dette vassdraget.

Arbeid, utstyr og innleid ekspertise koster, men Anadrom har gitt foreningen rause bidrag i form av kompetanse, penger og utstyr. Utvalget som har hatt ansvar for vassdraget, har jobbet hardt over år for å få på plass utstyr i elva som med «sluser» og digitale målemetoder kunne få tall på antall fisk innenfor hver art, og størrel-

sen på hver fisk. I tillegg har man med dette utstyret mulighet å få til et system for å luke ut de inntrengere av arten pukkellaks som er på tur opp elva. Det komplette utstyret var på plass sommeren 2023. På denne bakgrunn er Alsvågvasdraget blitt såkalt «visnings-elv» i stiftelsen Anadrom (www.anadrom.no).

Akvaplan-Niva er et forskningsbasert aksjeselskap, hjemmehørende i Tromsø og etablert i 1984, og de har innledet samarbeid med stiftelsen Anadrom. Selskapet lager tilstandsrapporter på den totale tilstanden for vassdrag, 25 vassdrag i 2023 og nye 25 står på lista i 2024. I sommer er det vår elv som står for tur. De som jobber med elvas ve og vel, vurderer fiskebestanden som god. Laksefisket foregår bare i juli måned, etter pålegg fra statlige myndigheter, noe som de lokale entusiaster betegner som ei dårlig løsning. Årsaken til den korte perioden for fiske, var dårlig fangst på grunn av lav vannstand tidligere år. På den annen side kan mye regn i juli måned gjøre at elva blir tømt. Systemet for Alsvåg elva i dag, er at fire kort per døgn kan selges, i tillegg til to grunneierkort og to kort til de som går vakt. Prisen er 120 kroner per døgn. Tidligere foretok man lokal trekking av kort. I dag foregår også dette kortsalget gjennom INATUR. Mandager er forbeholdt barn og unge fiskere.

Sangsvana reddet

Ei stund etter at foreninga var dannet, tok den velrenomerte rypejegeren Johannes Karlsen fra Vedhøggen opp ei bekymringssak med styret, på vegne av kommunens bestand av sangsvaner. Grunnfjorden sammen med Strengelvåg fjorden og området mellom Strengelvåg og Gisløya ble av ornitologene regnet for å være verdens nordligste vinteropphold for denne store, vakre fuglen. Men Karlsen hadde lagt merke til at kraftlinja over til Gisløya var den rene dødsfellen for svanene. Gang på gang fløy fuglene mot kraftlinja, med brukket vinge som følge - og en pinefull død ventet i vintermørket. Ja, det var tydelig at bestanden hadde gått merkbart tilbake. Var det ikke mulig å få lagt linja over sundet til Gisløya i kabel, spurte Karlsen. Dette var lettere sagt enn gjort, skulle det vise seg. Styret i Øksnes JFF vedtok å starte et prosjekt, med Johannes Karlsen som leder. Vesterålen kraftlag, som navnet var da, var skeptisk til å bruke den store summen som en kabel kostet. Nå startet en årelang og seig jobb med dokumentasjon, som gjalt sted og tidspunkt for sangsvanas kollisjon med kraftlinja. Karlsen hadde lagt merke til at hvert sammenstøt med linja, forårsaket et kort strømbrydd. Og dette skulle bli signalet til at han rykket ut til stedet, nesten uansett værforhold og tidspunkt. Denne nitidige jobben med utrykninger og i tillegg systematiske letinger etter forulykkede svaner pågikk i hele sju år. Dokumentasjonen fra Karlsen var overveldende, der opp til 20 svaner i året døde. Men

Sangsvanas redningsmann. Johannes Karlsen (1933-2016) var initiativtaker og prosjektleder, da ØJFF frontet et tiltak med å få lagt ei kraftlinje i kabel over sundet til Gisløya. Opp til 20 svaner per år knekte vingen ved å fly på linja i mørket. Karlsen gjorde et stort arbeid over mange år med å skaffe dokumentasjon over svane-døden. Da var det både naturlig og samtidig rørende at Karlsen fikk sangsvaner risset på sin gravstein, etter at han gikk bort i 2016. Her sitter han med sin sideligger av merket Sauer & Sohn og sin jaktkompis, «Tass».

Vesterålskraft, som selskapet heter i dag, var fortsatt lunken til å legge linja i kabel. Daværende ordfører, Finn Steen, tok med seg Karlsens solide dokumentasjon til møte med selskapet. Det måtte et nytt møte til, før kraftselskapet gav etter og la linja i kabel noen viktige hundre meter. Prosjektet ble en suksess, og stammen av sangsvaner har siden da gradvis blitt større. Svanas ve og vel var også del av begrunnelsen for å etablere Grunnfjorden naturreservat, som ble opprettet i år 2000.

Økende bruk av jakthunder

De første fuglehundene brukt i Øksnes, kan spores til august år 1900 da et jaktselskap sørfra, med base på Als-våggården hadde med seg en pointer og en setter. Både Kåre Hals på Langenes, Ragnar Steffensen på Melrabben og Frits Olsen i Øvergården brukte tidlig stående fuglehunder. Selv om det var jaktprøvedeltakere fra Vesterålen på høyfjellsprøver så tidlig som på 1960-tallet, kom ikke våre medlemmer med i prøvesporten før på 1980-tallet. De første fra Øksnes var Fredmund Pettersen og Raymond Sollie. Raymond vant Vinter-NM med Engelsk setter Rypskogens Rocco i 1989, da finalen gikk på Stormyra i Øksnes. Og Fred Martinsen gjentok bedriften i 1996 med sin Engelsk setter Babette. Midt på 1990-tallet kunne man i ØJFF avholde klubbmesterskap med hele ti engelske settere på startlisten, og med Kjell A. Myhra fra Grytting som dommer. Han er en av Vesterålens pionerer innen sporten.

Det første streifyret av elg ble observert i Øksnes sent på 1970-tallet. Første elgen ble felt på selveste julaften

sist på 1980-tallet, da leder i foreninga, Jan Brun, ble tilkalt for å avlive en elg som var påkjørt på Frøske-landsfjellet. Noen år etterpå ble det organisert jakt på elg. Dette førte til at flere og flere anskaffet elghund.

Jegeropplæring

To år etter oppstarten av foreninga, i 1986, ble det påbudt at nye jegere måtte ha ei sertifisering. Og da ble det startet opp med jegeropplæring i vårt land. Kyrre Brun ble snart en foregangsmann for denne opplæringa, og senere fulgt av Vidar Carlsen. I dag er det Paal Richard Myrvold som er foreningas instruktør for jegeropplæring. Rekorden i antall med fullført eksamen de siste år, er 54 nye jegere på ett år.

Leirdueskyting

Leirdueskyting som trening for jegere og konkurranse-skyttere har vært ØJFFs største aktivitet siden oppstarten. Først ble det etablert en enkel bane i Ørnakkene, ca 500 meter nord for dagens anlegg i Tretinddalen. For-skjellige forhold gjorde at det ble slutt med skytinga der, til fordel for et samarbeid med Sortland JFF på banen Elverum i Skjerfjorden. Tretinddalen Skytterlag ble dannet i 1956, og drev fra starten rifleskyting i dette området ved Vedhøggen. I 2002 bygde dette skytterlaget ny bane på samme sted, med både riflebane og bane for leirdueskyting, jegertrap. Da inviterte de Øksnes JFF som leietakere på haglebanen. Her kunne man sitte inne i varmen med panoramautsikt til standplassen. Og da kunne skytinga foregå året rundt. Det utviklet seg da raskt et miljø både for jegere og de som i tillegg dro rundt på konkurranser. Det resulterte etter hvert i masse pallplasser for våre skyttere på fylkesplan, og også en og annen nord-norsk mester. Først og fremst har denne banen vært særdeles verdifull for nye jegere som har be-stått teorien, men som ikke kan skyte med hagle. I 16 av disse årene er det Steve Johansen som har vært leder for foreningens baneutvalg.

Samarbeidet med grunneier Tretinddalen Skytterlag har vært meget godt, der mange av våre medlemmer også har medlemskap i skytterlaget.

Bane for jeger-sporting

Det har i lang tid kommet innspill om å lage bane for mer variert skyting med hagle. 7. januar i 2024 ble det nedsatt en komite, med Michal Reinholdsen som leder, der mandatet var å utrede planene for en slik bane, som årsmøtet hadde gitt tilslutning til. Komiteen laget konkrete planer, som fikk styrets tilslutning. Man laget framdriftsplan, og startet en søknadsprosess. Pengene strømmet inn, og et stort antall skyte-entusiaster har jobbet frivillig. Flere skoleklasser, på jakt etter penger til skoleturer, ble leid inn - og jobbet sammen med våre

folk for å plukke «plastforladninger». Vi kunne etterpå levere inn 96 søppelsekker, ca 600 kg, med dette problematiske avfallsproduktet. En «jury» inspiserte etterpå, godkjente ryddinga, og kunne gi klarsignal til maskinførerne fra Staven Grus AS. De slettet det areal som kommunen hadde gitt tillatelse til. En god del arbeid på standplass og i oppholdsrommet ble fullført, for å gjøre klart for Jon S. Håkedal fra hagleskyting.no. Avtalen var at han skulle komme med tre nye kastemaskiner torsdag, 30. mai. Gjennom fire dager ble det montering av maskiner, og elektronisk anlegg, opplæring i bruk av anlegget, gjennomført kurs i sporting - samt gitt privattimer av trolig Norges beste instruktør på området skyting med hagle. 14 dager før dette hadde fylkesinstruktør Jan Ole Østensen kurs for hagleinstruktører. Dersom vi regner inn alt av dugnadstimer, pluss på sponsormidler, gaver i form av maskinarbeid, gratis lysmastre, fundamenter for disse, lys samt pengegaver og annet sponset utstyr, da havner vi til sammen over en million i verdi av det nye anlegget. I fortsettelsen tenker vi å innføre fjerning av plastforladninger på en bedre måte. Vi vil innføre bruk av miljøpatroner med bare nedbrytbare komponenter, så snart som det er praktisk mulig. Myndighetene kommer med sine krav. Og det gjelder å være i forkant.

Når dette leses har Øksnes kommunes ordfører åpnet den nye banen, iført ordførererkjede, ved å skyte en opp-

montert «flash-due». Vi regner med at vi får noen «gripende øyeblikk» under åpninga. For dette kommer til å bli en stor dag. Vår bane rett nord for Myre er nå i praksis blitt tyngdepunktet for leirdueskytinga i Vesterålen, der vi også jevnlig får besøk av skyttere fra Kvæfjord kommune i Troms. Vår begrensning for framtidige stevner er at skytinga må foregå på kun en bane.

Attraktivt fritidstilbud

Hagleskytinga i Tretinddalen har den siste tiden hatt så stort oppsving, at vi er blitt en viktig faktor i fritidstilbudet, der skytterne er mellom 12 og 77 år. Vi viser nå at vi er et alternativ til unge som ikke deltar i musikk, sang, langrenn eller ballspill. Derfor er Øksnes kommune ved ordfører og kommunalsjef for skole og kultur våre viktigste støttespillere og samarbeidspartnere. Og derfor er det mulig å la ungdom under 18 år skyte for 50 kroner per serie. Våren 2024 har vi hatt mange introduksjonskurs for nybegynnere og damer. Men vi ønsker snart å ende opp med et inkluderende og attraktivt miljø for hagleskyting, der begge kjønn trives på tvers av alder og sivil status.

Spenstig 40-åring

For tiden har Øksnes JFF ca 130 medlemmer, men langt flere benytter våre tilbud. For mange Øksnesværinger er vår forening en kulturinstitusjon av stor betydning, og oppleves som en viktig begrunnelse for å bo i kommunen.

hørselslaben

**Hør hva reven sier med
Jaktapparatet JEGER'N**

**Demper geværskuddet
og beholder det naturlige lydbildet!**

- Akustisk indikator for programvalg
- Flere program-muligheter
- Indikator for lavt batterinivå
- Batteristørrelse 312/13
- Programmerbar telespole med
- T- og MT-stilling
- Programmerbar volumkontroll
- Minislynge kan leveres sammen med
- jaktapparatene (3,5mm Jackplugg)

**For at jaktapparatet skal passe
perfekt blir det formstøpt
til dine ører!**

Propper:

Sov i ro propper	
Jaktapparat Jeger'n	
Støypropper	
Skytepropper	
Mc-headsett	
IN-EAR monitor	
Mc-Støypropper	
Støypropp Industri	
HiFi - Er - Musiker støypropp	
Sambandspropper	
Badepropper	

www.hørselslaben.no • firmapost@hørselslaben.no • Tlf: 74 82 83 80

VÅRE PRODUKTER LETTER ARBEIDET OG LAR DEG GJØRE JOBBEN EFFEKTIVT

**FOREST SLED
HS-
SLED**

STIKK INNOM OG TA EN TITT I VÅR
WEB STORE : KULTUR-OG-KRAMBU.COM

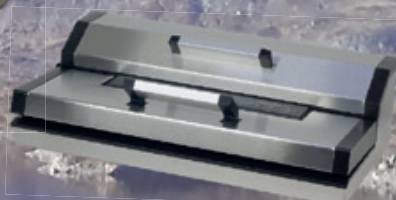
**PORTABLE
WINCH**

POWERED by
HONDA

ELEKTRISK RØYKOVN
FOR KALD OG
VARM RØYKING

KAMMERPAKKER
OG VAKUMMASKINER
FOR DEN PROFFE OG
TIL HJEMMET

TA KONTAKT FOR
EN HYGGELIG PRAT
OM JAKT OG
MATFOREDLING.
VI SENDER VARER TIL
HELE LANDET.

PØLSESTAPPER
I FLERER
STØRRELSE

KJØTTKVERNER

**HSX
AS**

HSX Maskinutvikling AS
Bjønneveien 1
3962 Stathelle

Tlf: 35 96 20 20
Mobil: 90 69 44 36
Epost: post@hsx.no
www.hsx.no

Returadresse:
NJFF Nordland
Folkets Hus
Prinsensgate 115
8005 Bodø

En pust på benken.
Foto: Ylva Edvardsen-Kvam